

НАШЕ ЖИТ'Я

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПІС
UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

ЧИСЛО 4 (36).

16-го СІЧНЯ 1946 РОКУ

ВИХОДИТЬ
ДВІЧІ НА
ТИЖДЕНЬ
ЦІНА 30 ПФ.

РІК II.

Кордон між СССР і Польщею — остаточний

Верховна Рада СССР ратифікувала польсько-совітський договір про кордони, прийнявши «лінію Керзона» з деякими відхиленнями біля Львова та Берестя.

З хвилиною ратифікації договору про устійнення польсько-совітського кордону має бути вирішена «по вічні часи» доля Західної України і дружньо наладнані польсько-українські взаємини. Ми раді були б, коли б поляки врешті зrekлися прастирих, чисто українських етнографічних обширів і пішли з українцями на співпрацю для спільногодобра, не допускаючи до того, що б ці справи полагоджували наші вороги. Але на жаль, не всі поляки це усвідомили. Багато з них не визнають «лінію Керзона», а відділення Західної України від Польщі вважають «ударом гайдамацького ножа в плечі Польщі».

Яка ж історія «лінії Керзона»?

З закінченням першої світової війни в листопаді 1918 р. повстає нова польська держава, що зразу намагається здійснити про кордони 1772 р. З Франції прибула армія Галлера, і поляки відкинули українську галицьку армію в 1919 р. за Збруч. В місяці лютому 1919 р. вони зустрілися вперше з большевиками, що йшли за відступом німецьких армій.

Коли Пільсudський зрозумів, що Денікін змагає до відбудування «єдиної неділімої» Росії, він почав переговори з большевиками. В ці переговори втрутилась Англія. Англійський прем'єр Ллойд Джордж подав Найвищій Раді Антанти проект щодо кордонів Польщі від Сходу,

названий іменем міністра закордонних справ лорда Джорджа Натаніеля Керзона, що від 1898 до 1905 р. був віцекоролем Індії, а 1919 р. став міністром закордонних справ. Проект Л. Джорджа прийняла Найвища Рада Антанти і в декларації від 8 грудня 1919 р. запропонувала Польщі й большевикам прийняти ту «лінію Керзона». Лінія ця переходила через Городно, Берестя, вздовш Бога до Крилова, бля Устилуга, на північ і захід від Рави Руської, через Олешиці на схід від Перемишля (між Перемишлем і Медикою), на схід від Хирова аж до Карпат, (до верха Галича, що лежить між Ужаком і Лупковом). Ця «лінія Керзона», згідно з намірами її прихильників, мала опиратися на етнографічнім принципі.

Даліші події не дали, змоги «лінії Керзона» здійснити. В березні 1921 р. Польща склала з СССР угоду, визначивши нею східні кордони Польщі, що вдергалися аж до вибуху другої світової війни.

На конференції трьох у Ялті на домагання СССР західні союзники погодилися на признання «лінії Керзона», як остаточного кордону між СССР і Польщею. На цій підставі польський уряд «національної одноності» у Варшаві підписав з СССР угоду про остаточні східні кордони Польщі, що перебігають приблизно по «лінії Керзона», як установлено в 1919 р. (м. д.)

З цим числом видаємо »Додаток« ч. 2 друкований фотографічним способом.

Редакція

ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ПОСТУПУ

Вся дотеперішня історія людства позначена чергуванням гегемонії великих імперій. Єгипет, Халдея, Асирія, Новохалдея, Персія, Македонія, Рим, Візантія, Священа Римська Імперія, Русь, Арабська держава, Золота Орда — це пересування по лицю землі гегемонії окремих народів. Це явище можна б простежити аж до нових часів. Прагнення певного народу певної епохи до гегемонії над іншими народами або й над усім світом — це мандровий ідеал, що ніколи не зникав серед людства. Дві світові війни були не чим іншим, як спробою німецького народу вакинуті світові своєю гегемонією. Але поруч із цим людство завжди плекало й ідею братерського единання народів.

Уже в біблійному переказі ця ідея відома під назвою »аввілонського створювання«, коли людство спільними зусиллями творило вежу, щоб досягти вселенського ідеалу — неба. Що ідея братерства не здійснено, це не доводить її хибності, але стверджує недозрілість людства до її здійснення, як також непридатність для цієї мети завоювницької методи. В стародавні часи держави-гегемони, підбивали силою інші народи, позбавляли їх польських прав; не тільки втручалися в іх внутрішній лад, а й винищували їх фізично, обертаючи в рабів, грабуючи, вбиваючи. Цю методу сприйняв був в останній війні німецький народ, оголосивши себе вищою расою, що має завоювати світ, та проголосивши ідею національної нетерпимості. У щоденнику генерал-губернатора Франка, що нині сидить на лаві підсудних у Нюрнберзі, дослівно сказано: »якщо ми виграємо війну, то з поляків та українців, на мою думку, можна зробити м'ясну січку«.

Поширення на весь світ християнських ідей спричинило до деякого поступу в напрямі осягнення ідеї братерства народів. Християнська мораль велить любити і ворога. Гуманістична думка XIX ст. створила теорію шляхів до співжиття народів на грунті злиття їх в одну всесвітню державу. Соціал-демократія, як творець і носій новітніх соціологічних теорій, щоб не бути утопією, аргументувала повстання всесвітньої держави створенням економічного фундаменту. Мовляв, людство створить таку техніку, що людина не буде працювати, буде лише керувати машинами. В таких умовах державні кордони стануть непотрібними. Отож дорогою зазом до майбутнього единого суспільства стала наука й техніка. Коли до цього додати ще й ідею християнських взаємин між людьми, можна б вважати цей шлях за справедливим. Але на початку ХХ ст. соціал-демократія гостро розкололась. Одна з її галузей, що заперечувала християнські ідеали, прийнявши ідею єдиної вселенської держави, в основу боротьби за цей братерський лад прийняла принципи не любові, а ненависті, непримиреності, диктатури однієї класи над усім людством.

Треба силоміць зрити міжнародні кордони, — кажуть представники цієї псевдо-демократії, силоміць примусити людство до об'єднання, а далі ру-

(Докінч)

З усього світу

«З'єднані Нації»

(Лондон). — На перших загальних зборах організації ЗН промовляв прем'єр Етлі. Між ін. він заявив: «Ми добре розуміємо, що людство стоїть на роздоріжжі». Далі він зазначив: «Наша кінцева мета не запобігти війні, а створити світ повної безпеки і свободи; світ, де панують справедливість і моральні закони. Ми мусимо й будемо мати успіх».

На повних зборах Організації «З'єднані Нації» 12. I. 46 р. обрано шість несталих членів Ради Безпеки. Заступник представника ССР в «ОЗН» Громико виступив з пропозицією перенести вибір несталих членів Ради Безпеки на початок наступного тижня. Міністер Бернс і міністер Бевін висловились проти пропозиції Громика. Загальним голосуванням пропозицію совітського представника відкинуто більшістю голосів 34 до 9. На несталих членів Ради Безпеки «ОЗН» обрано більшістю двох третин голосів представників Бразилії, Мексико, Польщі, Єгипту та Голландії. Загальні збори на тому ж засіданні обрали

на заступників голови зборів представників Китаю, Франції, Південної Африки, Великої Британії, ССР, Венесуелі. На голову політичного комітету та комітету безпеки обрано комісара Дмитра Мануйльського. На засіданні не було представників колишніх нейтральних держав: Швеції, Португалії, Іспанії, Швейцарії й Фінляндії.

На чергових загальних зборах «ОЗН» промовляв представник ЗДПА, міністр Джемс Бернс, що домагався приділення Раді Безпеки «ОЗН» потрібних збройних сил для додержання миру в світі. На порядок денний була поставлена також резолюція шести держав щодо контролю атомової енергії. Увечері, на честь закордонних гостей відбувся бенкет, де промовляли прем'єр Етлі та президент Спаак.

На загальних зборах «ОЗН» 16. I. 46 р. промовляли представники малих держав. Представник Персі заявив, що персько-совітські суперечності будуть подані на розгляд організації «ЗН».

Заява Президента Трумена

Президент Трумен заявив у Вашингтоні, ЗДПА, користуючися з повірицтва організації «З'єднані Нації», задергить свої опорові точки на островах Тихого океану, які матимуть для ЗДПА особливе значення. Інші острови Тихого океану будуть передані під загальний контроль «ОЗН».

* * *

РЕФОРМИ В ЯПОНІЇ. (Токіо) Союзна Влада в Японії провадить роботу над виведенням Японії на нову дорогу державного розвитку. В Японії мають бути заведені демократичні вибори та латинська абетка.

ВІДПОВІДЬ ВЕЛИКОЇ ТРИЙКИ НА НОТУ ФРАНЦІЇ. (Паріж) Разом із нотою міністра Бернса уряди Англії, Америки та ССР переслали до Парижу відповідь на ноту Франції в справі московської конференції. Зміст відповіді ще не опублікований.

СТРАЙК ДЕРЖАВНИХ УРЯДОВЦІВ У ГРЕЦІЇ. (Атени) — В Греції відбувається страйк державних урядовців, що домагаються унормування приділів продуктів широкого вживання.

НОВІ СТРАЙКИ В АМЕРИЦІ. (Вашингтон) Учора застрайкували в ЗДПА 200.000 електротехніків. Рівночасно відбувається великий страйк працівників м'ясної промисловості.

З Вашингтону повідомили, що в наслідок широко-закроєного страйку в м'ясарському промислі Азія і Європа одержуватимуть зменшенну кількість м'яса, що відіб'ється погано на запасах УНРРА і американської армії.

Письменник і суспільство

Що може бути кращого, що може бути вищого — як покликання письменника? Адже письменник — це репрезентант свого народу, його сім'ї, сумління, гордість. Іноді письменник став синонімом свого народу. Говоримо про народ Шіллера, Гете, Шекспіра, Шевченка... Письменник є над президентом і над монархом свого народу: коли при здів до Парижу Лев Толстой і пар Микола II, паризьке населення це виразно показало...

Правда, тут було «співвідношення» дійсно надміру корисне для нашої тези: з одного боку Лев Толстой, а з другого... Микола Романів. Але ми думаємо, що наше твердження загально правдиве, з тим, розуміється, винятком, що часом і монарх, і президент може бути письменником чи духовно стояти на рівні з ним...

В чому, власне, сила письменника? І чи кожний письменник стоїть так високо? Кожний народ має свої стремління, свої тужби, свої бажання, свій програм; кожний народ має свою особливу психіку, красу своєї збірної

душі; кожний народ — продукт свого оточення і зі своєю землею творить одну органічну й гармонійну цілість... І от, коли письменник своїм генієм, своїм талантом, володіючи бездоганно словом, вbere в себе, аперцепує й художньо перетворить усі ці стремління, бажання й страждання народу, — він творить Красу, він мистець, він пророк свого народу. Тоді ви буде тим найвищим реprезентантом, тоді він стане над президентом і над монархом...

Хоч поняття краси індивідуальне, і як поодинокі люди, так і збірні індивідуальності (нації) часом різняться смаком і різно розуміють красу — проте мабуть нема явищ, подій фактів, оперуючи якими, не можна було б створити красу, зрозумілу всім. Часто береться, як проблематика, — взаємовідносини мужчин і жінки, а також статевий гін; колізії правди і брехні; злочин і кара; реакція духа на вимоги тіла і т.д. На цьому тлі, на цій канві, великі мистці слова будують загально-людські трагедії, драми, —

творять т. зв. велику світову літературу.

Письменник цього жанру, коли він дійсно талановитий, може досягти вершин Парнасу, стати письменником світовим, яким будуть захоплюватись всі люди, всі його читатимуть і славитимуть.

Але він, якщо не відображатиме рівночасно індивідуальної душі вужчого етнічного гурту, з якого вийшов, — ніколи не стане пророком свого власного народу, ніколи не досягне вершин Шевченка.

Нарід, що довго живе своєм повним державним життям, має виплекану віками власну культуру, що ніколи в основах не загрожується, а до того ще й живе в умовах матеріального забезпечення, — такий народ не має особливих, йому лише притаманних, турбот, страждань і боротьби за саме своє існування, і письменники цього народу мимоволі звертаються до джерел загальнолюдської тематики й доходять в умовах для нас тепер недосяжного матеріального добробуту й спокійного для творчості оточення — вершин досконалості...

А що ж народ переслідуваний, гна-

Відмовляються співпрацювати з комуністами

(Франкфурт). — На одному з засідань соціал-демократичної партії Німеччини і комуністичної партії Німеччини в Берліні постановлено об'єднати ці партії в одну, та спільно обстоювати інтереси робочого класу. На засіданнях соціал-демократичної партії Німеччини в Гановері і Франкфурті/М. німецькі соціалісти відкинули пропозицію берлінських організацій про співпрацю з комуністами. Керівники соціал-демократичної партії Німеччини західних зон стверджують, що комуністична партія «залежить» від чужої великороджави і

виявляє всюди намагання розбити соціал-демократичний рух. Воно вживає всіх заходів, навіть насилля й хитрощів, щоб здійснити свою ціль. Комуністична партійна верхівка не має на меті об'єднання всіх трудящих, а тільки змагає здобути німецьку соціал-демократичну партію для своїх цілей.»

Американська влада устами ген. Клея звернула увагу, що керівники соціал-демократичної та комуністичної партій у Берліні забувають, що партійний авторитет провідників у Берліні і його постанови не можуть зобов'язувати до чогось партії на цілій німецькій окупованій території.

* * *

Комісар Вишінський залишив Софію

(Софія 14. I. 46 р.) — Комісар Вишінський залишив Софію і війшов замість до Лондону на збори ОЗН до Москви. Московське радіо подало до відома, що спроби порозумітися в Болгарії не вдалися в зв'язку з домаганнями опозиції розв'язати парламент.

Засідання французького наб. міністрів

(Париж, 14. I. 46) — Генерал де Голь прибув з Рів'єри до Парижу, щоб узяти участь у засіданні кабінету, що має розглянути внутрішні справи. На це засідання прибув з Лондону також мін. Бідо.

Виміна населення між Польщею та ССР

(Варшава). — Як підаде польська пресова агентура, досі перевезено до Польщі 800.000 поляків із східних теренів, що відійшли до ССР. Для дальших 600.000 поляків готовиться транспорт. В тому самому часі перевізло разом 320.000 українців і 30 тисяч білорусів з теперішньої Польщі до ССР. Ця ж пресова агентура підаде до відома, що з заходу досі повернуло до Польщі 600.000 поляків, в тому числі 200.000 з англійської зони Німеччини.

ний, поневолений, топтаній брудним чоботом ворога — чи й цей народ потребує жерців чистої краси? Так, і він іх потребує. Але на самперед такий народ потребує свого Моїсея — свого пророка. Такому народові потрібний передусім письменник, що боліє його болями, терпить його терпіння, що не лише фізично поділяє недолю своєї народу, але й фіксує і...

Боротьба народу за своє визволення, за свободу, поразки й терпіння на його тернистому шляху, героїзм і вірність борців, гекатомби жертв, море народної крові й океан сліз матерів, плач і поневіряння сиріт — хіба це щось менше, як ревнощі й страждання покинутого коханця, слізози смітської дами, що її чоловіка вбито на дуелі? Х ба це збріне страждання цілого народу не варте пера великого мистця? І хіба на цій канві не можна створити архітекторів?

А що ж, коли боротьба народу доходить до свого апогею, коли людь ворога не знає меж, коли великий многоміліонний народ загрожений досліво в своєму існуванні, — чи й тоді письменники цього народу будуть намагатися творити лірше «красу», аро-

зумілу й хвалену європейськими буржуями?

Невже письменники, проходячи повз палаючі села й міста, бачачи страхіття найбільшої війни всіх віків; самі переживаючи таку трагедію свого народу, коли треба було б, за словами поета, «все покинуті і полинуті до самого Бога», щоб бодай там поскаржитись, — невже й тоді письменники чи поети лишаться до всього цього байдужими? Ба навіть більше: почнуть не лише самі творити за програмом «мистецтво для мистецтва», але й інших до цього закликати? Невже письменники нам таки й справді нічого не дадуть із власних переживань?

Що це таке? Ми не віримо, що вони справді лишилися до всього, що іх оточує, — байдужими; тим більше, коли знаємо, що це справжні письменники. Може це побоювання, що трагіка подій і велич народної скорботи переростають мистецькі спроможності? Але це не звільняє від обов'язку все ж таки їх фіксувати.

Може це прояв душевної депресії? Тоді неможлива ніяка творчість і треба почекати. Може це, не конче сві-

Бандити отирають поїзд

(Франкфурт). — Бандити, одягнені в однострої червоноармійців, напали вночі на товарний поїзд з 15-ти вагонів і пограбували харчі. Американська військова управа вияснює, що цей міжнародний поїзд охороняли три американські вояки і не могли відбити нападу. Бандити повтікали, забравши з собою на підводах 140 мішків цукру, 270 мішків муки і 53 скрині мила. Напад відбувся на залізничній лінії між Гельмштеттом і Берліном зразу після того, як поїзд переїхав з англійської зони наsovітську зону, де на нього ждали бандити.

ЗДПА не дає Польщі кредитів

[Вашингтон]. — ЗДПА відмовляється дати Польщі кредити, бо польський уряд не хоче забезпечити маєтку американських громадян у Польщі, про що існує договір з 1931 року, та не пускає американських купців на польську територію.

Страйк телеграфістів в Нью-Йорку

В Нью-Йорку відбувається страйк телеграфістів, що домагаються негайного підвищення заробітної платні на 17,5%. В наслідок страйку цілий Нью-Йорк не має телеграфного зв'язку.

доме, намагання втекти від жахливої дійсності й найти забуття в творчості «абстрактних і вічних цінностей»? Тоді нехай це робиться індивідуально, а не закликається й інших, хто, може, дав би сьогодні потрібніше своему народові.

А може, це протест, в умовах справжньої демократії свободи проти колишніх «соцзакомовель»? Якщо так, то тоді він справді «своєрідний»: б'є по голоблях, а не по коневі.

Двох думок бути не може: письменник мусить мати абсолютну свободу слова, свободу творчості й максимальну забезпеченість, що ні в чому його не в'язала б..

Але з другого боку, на нашу думку, письменник не має тільки «держати» засісти на Парнасі поруч корифеїв т.зв. великої світової літератури, але мусить прагнути вище — бути пророком свого народу, його Мойсеєм, провідником.

Це його повинність, до цього його зобов'язує покликання, і це, зрештою, мабуть таки, найкоротший шлях до великої світової літератури.

П. Котович

КОРОТКІ ВІСТНІ

★ БАРДОШ, колишнього прем'єра Угорщини, розстріляно.

★ АЛЬБАНІЯ проголосила республіку і здістронізувала короля Ахмеда Зогу, що від 1939 року перебуває в Лондоні.

★ В ЧСР відбудуться 26-го травня п.р. вибори до парламенту.

★ В РУМУНІї змінять виборче положення, згідно з яким сенат буде розв'язаний, а право голосування одержать жінки, молодь і вояки.

★ В БЕЛЬГІЇ іде підготова до виборів парламенту, що відбудуться в половині лютого ц.р.

★ ПЕРСІЯ відмовилася прийняти делегацію трьох великороджав для перевірки внутрішньої ситуації.

★ В ІТАЛІЇ є 2 міл. безробітних.

★ До ПОЛЬЩІ прибула делегація вісімкох англійських посолів, що відвідає деякі польські міста та Шлезьк.

★ »ПРАВДА« помістила в зв'язку з 66-ми роковинами народин Сталіна статтю, в якій називає його »великим кондотієром, мудрим майстром і улюбленним батьком, що провадить совітський народ до нових перемог«.

★ БЕРІЯ, комісар НКВД пішов у відставку. На його місце назначений ген. полк. Круглов.

Тенденції міжнародного поступу

(Докінчення з 1-ї стор.).

бати й рубати голови супротивникам цього світогляду аж доти, поки вони геть усі зникнуть або переродяться. Тоді відпаде потреба рубати голови, відпаде потреба на диктатуру, державний апарат відміратиме.

Справжня демократія не прийняла ідеї диктатури. Вона пропонує й тепер іти до далекої ще мети шляхом еволюції суспільства, шляхом поступу, реформ, уdosконалень, любові, а не ненависті. І ось ідеї цих двох демократій — справжньої і псевдо-демократії, живуть і по цей день. Найбільше падіть у псевдо-демократії на відсталі елементи суспільства.

Послідовна, або справжня демократія має сформульовані свої ідеали в 4-х свободах Рузвелта та в 12-х пунктах Трумена. Організація »З'єднані Нації має злійснити ідеї цієї справжньої демократії.

Ми, українці, що зазнали міжнародної кривди, покладаємо на цю організацію найбільші надії. Гаслом часу стає оформлення народів у суспільні національні суверенні держави з повнотою народного-демократичної влади. Раніше, як об'єднатися в одну братерську всесвітню державу, людство мусить дати змогу кожному народові пережити добу назалежного існування — ось гасло справжньої демократії та її дороговкази до поступу суспільства.

А. О.

З життя табору

НАШІ ДІТИ.

Треба одверто сказати, що УНРРА багато уваги приділяє нашим діточкам щодо постачання їм одягу, ввуття, харчів, мила...

І коли б усе це використовувалось, як слід, то таборові діти мали б ліпший вигляд, ніж діти місцевого населення, що таких приналів не мають. Що ж бачимо в дійсності?

Діти бігають по таборі обдерні, замурзані, непричесані.

Може, матері цих дітей такі переобтяженні, що не мають змоги опікуватися ними?

Прошу зайти о годині 12-тій до кімнати такої матері, і ви побачите, що вона або точить пересуди з сусідкою, або задумалась, чи негайно йти до кухні по обід, чи спочатку обхажути кімнату, чи піти до вмівальні помитись. Не думайте, що вона ще не снідала. Снідання її принесла її семирічна дитина (є й такі матері).

Таборові діти, навіть до 10 років, бігають самі поза табором. І нехай вибачать мені матері — іх діти нагадують мені, колишніх циганчат — такі ж обдерні, такі ж замурзані, такі ж безпритульні.

Як правило, в церкві діти не бувають.

Під час Служби Божої вони бігають по таборі, галасують, бешкетують. Що помічаємо в нашему театрі, особливо під час концертів, де бувають і балетні виступи? Біля передніх рядів натовп дітей, від 8 до 12—14 років.

Нехай погляне матуся на свого синочка або доночку, як вони пильнують за плястичними рухами балетмайстрів. І одночасно нехай вона прислухається до реплік своїх дітей.

У всіх культурних народів на дверях театрів чи кіна четаемо: «На вечірні сеанси вступ дітей (до 16 років) — заборонений». На великий жаль, у нашему таборі на все це не звертається уваги. Буває й так, що самі батьки водять своїх дітей на такі вистави.

Не досить, коли тільки школа буде виховувати дитину. Дитиною повинні піклуватись в першу чергу батьки. Матері повинні звернути відповідну увагу на пристойність одягу дитини, її гігієну, на режим сну.

Час уже привчити дітей ходити до церкви.

Культурно-освітній відділ мусить рішуче заборонити дітям відвідувати вечірні вистави та концерти. Для дітей треба давати концерти вдень.

І нарешті, наша охорона мусить не пускати без батьків маліх дітей поза табір. Коли ж ми всі, а насамперед батьки, заопікуємося дітьми, з них вийдуть справжні сини та доночки нашої батьківщини. І. Д.

* * *

В Авгсбурзі:

У Громаді Науковців

В суботу 12.1. на чергових сходинах Громади Науковців інж. П. Шинкар зробив цікавий і змістовний виклад на тему »Бази хемічної промисловості на Україні«. Доповідь викликала багато запитань і жваве обговорення. Д. З.

ПОЯСНЕННЯ

До інформації в ч. 3-35 нашого часопису про концерт колядок хору проф. Трухлого додаємо, що концерт давав хор таборової Української Автокефальної Православної Церкви в Авгсбурзі.

Редакція застерігає собі право скроочувати або тільки використовувати надслані рукописи. Рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємося.

ШУКАЄМО друкарських ручних складачів на постійну працю.

Редакція.

Ukrainian Camp - Newspaper „Our Life“. With Permission of UNRRA TEAM 114 October 1945.

Український часопис „Наше Життя“. Видає: Секція Журналістів при СУПЖ в Авгсбурзі. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ

Адреса Редакції й Адміністрації: AUGSBURG Somme Kav.-gle.